

Notat

20. juni 2018
J-nr.: 330779 / 2503943

Succession af mikrovirksomheder (2/4): Estimeringsmodel, udskudt skat og værn

Som nævnt i "Beregningsnotat (1/3) vedrørende succession af mikrovirksomheder: Skatteprocent ved ejerskifte af mikrovirksomheder" afhænger den årlige provenueffekt på de offentlige finanser af successionsadgang til mikrovirksomheder af, hvor mange ejerskifter der årligt forekommer, samt hvordan disse fordeler sig på tværs af segmentet for mikrovirksomheder.

Successionsadgang til de mikrovirksomheder med en relativt stor aktivbeholdning er dyrere for staten end successionsadgang til mikrovirksomheder med en relativt lille aktivbeholdning, da en stor mængde aktiver øger den udskudte skatteværdi. Der kan dog indføres forskellige værnregler eller bestemmelser, der afgrænser hvilke grupper af mikrovirksomheder, der har ret til succession af virksomheden. Det ses der nærmere på i dette notat.

Estimeringsmodel

Først skønnes det årlige antal ejerskifter blandt mikrovirksomheder. Her anvendes et beregnet gennemsnit med udgangspunkt i et studie blandt aktie- og anpartsselskaber af Industriens Fond, CBS og INSEAD i 2015. Da der ikke eksisterer andre nyere opgørelser af ejerskifter, antages det, at den gennemsnitlige årlige ejerskifteandel blandt mikrovirksomhederne er den samme som blandt aktie- og anpartsselskaber, svarende til 0,72 %, jf. tabel 1. Denne andel udgør sandsynligvis en øvre grænse for ejerskifterne i mikrovirksomheder, da der formodentlig sker flere ejerskifter i alle aktie- og anpartsselskaber end i alle mikrovirksomheder. Andelen anvendes generelt i de følgende beregninger.

Tabel 1. Ejerskifter blandt aktie- og anpartsselskaber i Danmark

År	Antal ejerskifter	Procent af alle virksomheder
1995	225	1,2 %
1996	235	1,1 %
1997	257	1,1 %
1998	270	1,1 %
1999	241	1,0 %
2000	178	0,7 %
2001	208	0,7 %
2002	78	0,3 %
2003	298	0,9 %
2004	489	1,3 %
2005	323	0,7 %
2006	418	0,8 %
2007	269	0,5 %
2008	196	0,3 %

2009	209	0,4 %
2010	244	0,4 %
2011	318	0,5 %
2012	243	0,4 %
2013	110	0,2 %
Gennemsnit 1995-2013	253	0,72 %

Kilde: Industriens Fond, CBS og INSEAD, 2015: Ejerledelse i Danmark. Rapport 1: "Ejerledelse – baggrund og udbredelse"

Andelen af årlige ejerskifter antages at være den samme på tværs af forskellige grupper af mikrovirksomheder. Det er således uden betydning for antallet af ejerskifter om virksomheder har aktiver for få tusinde kroner eller for mere end 100 millioner kroner.

I tabel 2 grupperes antallet af mikrovirksomheder i den private sektor i Danmark alt efter, hvor stor værdien af de samlede aktiver i virksomheden er. Som det ses har over 40 % af de danske mikrovirksomheder aktiver for en værdi mellem 100.000 kroner og 2 millioner kroner.

Tabel 2. Mikrovirksomheder fordelt på aktivstørrelse (mio. kr.) i hele den private sektor (2015)

Aktiver	Mikrovirksomheder	Relativ fordeling	Samlet aktivsum	Gennemsnitlig aktivsum	Årlige ejerskifter i gennemsnit	Samlet afgiftspligtig værdi
Ingen aktiver registreret	83.058	30,7%	-	-	-	-
op til 50.000 kr.	3.451	1,3%	99	0,03	25	0,7
50-100.000 kr.	6.880	2,5%	537	0,1	49	3,8
100-500.000 kr.	56.461	20,8%	15.288	0,3	404	109
0,5-1 mio. kr.	28.343	10,5%	20.499	0,7	203	147
1-2 mio. kr.	26.042	9,6%	37.340	1,4	186	267
2-3 mio. kr.	15.601	5,8%	38.653	2,5	112	277
3-4 mio. kr.	9.938	3,7%	34.451	3,5	71	247
4-5 mio. kr.	6.457	2,4%	28.910	4,5	46	207
5-6 mio. kr.	5.020	1,9%	27.440	5,5	36	196
6-7 mio. kr.	3.725	1,4%	24.138	6,5	27	173
7-8 mio. kr.	2.807	1,0%	21.007	7,5	20	150
8-9 mio. kr.	2.235	0,8%	18.995	8,5	16	136
9-10 mio. kr.	1.783	0,7%	16.893	9,5	13	121
10-11 mio. kr.	1.849	0,7%	19.374	10,5	13	139
11-12 mio. kr.	1.301	0,5%	14.939	11,5	9	107
12-13 mio. kr.	1.057	0,4%	13.195	12,5	8	94
13-14 mio. kr.	925	0,3%	12.464	13,5	7	89

14-15 mio. kr.	826	0,3%	11.977	14,5	6	86
15-20 mio. kr.	2.856	1,1%	49.287	17,3	20	353
20-25 mio. kr.	1.715	0,6%	38.093	22,2	12	273
25-30 mio. kr.	1.115	0,4%	30.539	27,4	8	219
30-35 mio. kr.	891	0,3%	28.798	32,3	6	206
35-40 mio. kr.	777	0,3%	29.307	37,7	6	210
40-45 mio. kr.	592	0,2%	24.940	42,1	4	179
45-50 mio. kr.	450	0,2%	21.302	47,3	3	152
50-60 mio. kr.	675	0,2%	36.930	54,7	5	264
60-70 mio. kr.	620	0,2%	39.854	64,3	4	285
70-80 mio. kr.	485	0,2%	36.589	75,5	3	262
80-90 mio. kr.	380	0,1%	32.002	84,2	3	229
90-100 mio. kr.	272	0,1%	25.828	95,0	2	185
100+ mio. kr.	2.224	0,8%	1.978.386	889,7	16	14.161
I alt	270.812	100,0%	2.728.054	10,1	1.344	19.527

Bemærkninger: Antallet af virksomheder og samlet aktivsum fordelt på aktivintervaller er i tabellen angivet for hele den private økonomi (private byerhverv inkl. branchegrupperne Finansiering & forsikring samt landbrug, skovbrug og fiskeri, Offentlig administration, undervisning og sundhed samt Kultur, fritid og anden service). Pga. manglende data for aktiver for branchegrupperne Finansiering & forsikring samt landbrug, skovbrug og fiskeri, Offentlig administration, undervisning og sundhed efter 2007, er 2007-tallene fremskrevet med udviklingen inden for de private byerhverv (dvs. ekskl. branchegrupperne Finansiering & forsikring samt landbrug, skovbrug og fiskeri, Offentlig administration, undervisning og sundhed samt Kultur, fritid og anden service).

Kilde: Danmarks Statistik, Skatteministeriet, 1999: "Betænkning om generationsskiftet i erhvervslivet", s. 234, Industriens Fond, CBS og INSEAD, 2015: Ejerledelse i Danmark. Rapport 1: "Ejerledelse – baggrund og udbredelse" samt egne Dansk Byggeris beregninger

I tabel 2 er der beregnet den samlede og gennemsnitlige aktivsum, såvel som det gennemsnitlige årlige antal ejerskifter med udgangspunkt i den gennemsnitlige ejerskifteandel på 0,72 %.

Opdelingen af antal virksomheder, aktivsummer og ejerskifter på aktivgrupper er et led i estimeringsmodellen til udregning af skatteprovenueffekterne af succession af mikrovirksomheder.

Med udgangspunkt i den gennemsnitlige aktivsum og det gennemsnitlige antal årlige ejerskifter beregnes den samlede afgiftspligtige værdi. Den samlede årlige afgiftspligtige værdi ved ejerskifte af mikrovirksomhederne i hele den private sektor beregnes således til 19,7 milliarder kroner, jf. tabel 2.

I Skatteministeriets "Betænkning om generationsskiftet i erhvervslivet" fra 1999 antages det, at den skattepligtige fortjeneste – altså avancen på aktiverne – udgør 60 % af den afgiftspligtige værdi. Samme antagelse benyttes her til at beregne den skattepligtige fortjeneste, som det ses i tabel 3. Den skattepligtige fortjeneste beregnes til samlet 11,8 milliarder kroner.

Udskudt skat

Herefter beregnes den potentielle samlede årlige beskatning af ejerskiftede mikrovirksomheder med udgangspunkt i en samlet gennemsnitlig beskatningsprocent ved ejerskifte af virksomheder på 49,0 %, jf. tabel 3. Den samlede gennemsnitlig beskatningsprocent ved ejerskifte af virksomheder på 49,0 % er beregnet i "Beregningsnotat (1/3) vedrørende succession af mikrovirksomheder: Skatteprocent ved ejerskifte af mikrovirksomheder".

Som det ses i tabel 3 beregnes den potentielle samlede årlige beskatning af ejerskiftede mikrovirksomheder til 5,7 milliarder kroner, hvilket svarer til det helt umiddelbare mindreprovenu ved ubegrænset indførelse af succession af mikrovirksomheder i Danmark.

Tabel 3. Mikrovirksomheder fordelt på aktivstørrelse (mio. kr.) i den private sektor (2015)

Aktiver	Samlet afgiftspligtig værdi	Skattepligtig fortjeneste	Beskatning
Ingen aktiver	-	-	-
op til 50.000 kr.	0,7	0,4	0,2
50-100.000 kr.	3,8	2,3	1,1
100-500.000 kr.	109	66	32
0,5-1 mio. kr.	147	88	43
1-2 mio. kr.	267	160	79
2-3 mio. kr.	277	166	81
3-4 mio. kr.	247	148	72
4-5 mio. kr.	207	124	61
5-6 mio. kr.	196	118	58
6-7 mio. kr.	173	104	51
7-8 mio. kr.	150	90	44
8-9 mio. kr.	136	82	40
9-10 mio. kr.	121	73	36
10-11 mio. kr.	139	83	41
11-12 mio. kr.	107	64	31
12-13 mio. kr.	94	57	28
13-14 mio. kr.	89	54	26
14-15 mio. kr.	86	51	25
15-20 mio. kr.	353	212	104
20-25 mio. kr.	273	164	80
25-30 mio. kr.	219	131	64
30-35 mio. kr.	206	124	61
35-40 mio. kr.	210	126	62
40-45 mio. kr.	179	107	52
45-50 mio. kr.	152	91	45
50-60 mio. kr.	264	159	78
60-70 mio. kr.	285	171	84
70-80 mio. kr.	262	157	77
80-90 mio. kr.	229	137	67
90-100 mio. kr.	185	111	54
100+ mio. kr.	14.161	8.497	4.163
I alt	19.527	11.716	5.741

Bemærkninger: Antallet af virksomheder og samlet aktivsum fordelt på aktivintervaller er i tabellen angivet for hele den private økonomi (private byerhverv inkl. branchegrupperne Finansiering & forsikring samt landbrug, skovbrug og fiskeri, Offentlig administration, undervisning og sundhed samt Kultur, fritid og anden service). Pga. manglende data for aktiver for branchegrupperne Finansiering & forsikring samt landbrug, skovbrug og fiskeri, Offentlig administration, undervisning og sundhed efter 2007, er 2007-tallene fremskrevet med udviklingen inden for de private byerhverv (dvs. ekskl. branchegrupperne Finansiering & forsikring samt landbrug, skovbrug og fiskeri, Offentlig administration, undervisning og sundhed samt Kultur, fritid og anden service).

Kilde: Danmarks Statistik, Skatteministeriet, 1999: "Betænkning om generationsskiftet i erhvervslivet", s. 234, Industriens Fond, CBS og INSEAD, 2015: Ejerledelse i Danmark. Rapport 1: "Ejerledelse – baggrund og udbredelse" samt egne Dansk Byggeris beregninger

Tilsvarende er der udført beregninger for den private sektor uden landbruget. Det ser dog ikke ud til at ændre nævneværdigt ved resultatet. Derudover er der foretaget afgrænsede beregninger af forskellige grupper af mikrovirksomheder i forhold til størrelsen på virksomhedens aktiver og omsætning. For eksempel ses det i tabel 3, at langt størstedelen af skatteprovenuet fra aktiver findes blandt virksomheder med aktiver for over 100 millioner kroner.

Værnsregler

Skattemæssig succession skal sikre lettere ejerskifte af mikrovirksomheder, som ellers risikerer at lukke eller indskrænke deres aktiviteter. For at sikre mod misbrug og målrette ordningen mod den tiltænkte målgruppe, bør der indføres en række værnsregler.

Grænse for antallet af ansatte i virksomheden

For det første må en ordning for mikrovirksomheder naturligvis gælde specifikt for virksomheder med 9 ansatte eller derunder.

Grænse for virksomhedens omsætning eller aktiver

For det andet kan der vedtages et loft for hvor stor den årlige omsætning i virksomhederne må være, og hvor stor en aktivmasse virksomheden maksimalt må have for at skattemæssig succession kan benyttes ved ejerskifte af mikrovirksomheder. Formålet er at forhindre virksomheder med meget store værdier i at benytte sig af skattemæssig succession ved ejerskifte. Europa-Kommissionens bruger-guide for definition af små og mellemstore virksomheder bruger følgende kriterier til at karakterisere en mikrovirksomhed:

- Maksimalt medarbejderantal på ni personer
- Maksimal omsætning på 2 millioner Euro om året, svarende til cirka 15 millioner kroner
- Maksimal aktivmasse på 2 millioner Euro, svarende til cirka 15 millioner kroner

Ifølge tabel 3 vil den potentielle beskatning ved ejerskifte af mikrovirksomheder ligge på godt 1,2 milliarder kroner om året ved et loft for aktiver på 50 millioner kroner. Mens den potentielle beskatning ved ejerskifte af mikrovirksomheder vil ligge på ca. 750 millioner kroner. Hvis der derimod gives frit valg mellem at benytte et loft for aktiver på 15 millioner kroner eller et loft for omsætning på 15 millioner kroner, vil den potentielle beskatning kunne beløbe sig helt op til 3,3 milliarder kroner. Alt taler derfor for at benytte en grænse for virksomhedens samlede aktiver på 15 millioner kroner ved siden af kravet om, at virksomheden maksimalt må have ni ansatte.

Den endelige beregning af det statslige mindreprovenu ved indførelse af skattemæssig succession for mikrovirksomheder og betydningen af forskellige grænser for aktiver og omsætning behandles i "Beregningsnotat 3/3 vedrørende succession af mikrovirksomheder: Statsfinansielle konsekvenser af succession (provenutab)".

Grænse for hvor hyppigt ordningen kan bruges

For det tredje kan der vedtages en grænse for, hvor hyppigt en mikrovirksomhed kan benytte sig af ejerskifte med skattemæssig succession for at forhindre systematisk udnyttelse af ordningen til gentagne gange på kort tid at ejerskifte en virksomhed med skattemæssig succession, hvormed beskatningen nærmest kan udskydes i det uendelige. Det kan for eksempel være hvert tredje år.

Krav til længden af referenceperioden

For det fjerde kan der vedtages et krav om, hvor længe den enkelte virksomhed skal have opfyldt kriterierne for at være en mikrovirksomhed for at forhindre, at større virksomheder bevidst bringer sig ind under kriterierne for en mikrovirksomhed for at opnå adgang til skattemæssig succession. Der bør være tale om en vedvarende periode før ejerskiftet finder sted, for eksempel tre år.

Værnsregler reducerer mindreprovenu

Et loft for antallet af ansatte i virksomheden på ni personer, et loft for virksomhedens aktivmasse på 15 millioner kroner, et krav om, at der højst må ejerskiftes med skattemæssig succession hvert tredje år og et krav om, at virksomheden skal have levet op til alle disse krav i mindst tre år i træk vil nedsætte det offentlige mindreprovenu ved skattemæssig succession for mikrovirksomheder betydeligt.

Ifølge Dansk Byggeris notat "Succession af mikrovirksomheder (3/4): Statsfinansielle konsekvenser af successionsadgang for mikrovirksomheder" vil sådanne værnsregler reelt medføre et mindreprovenu for staten på 286 millioner kroner det første år og 262 millioner kroner det andet år. Succession for mikrovirksomheder er dog ikke forbundet med et varigt provenutab.